

Door de jaren heen is men altijd al op zoek geweest naar schoonheid. Cosmetische chirurgie is door betere acceptatie en verlies van taboe steeds populairder geworden de afgelopen decennia. Dit proefschrift is erop gericht om inzicht te krijgen in de relatie tussen cosmetische aangezichtschirurgie en psychologie. Doorgaans geven patiënten aan tevreden te zijn met het resultaat na cosmetische chirurgie. Echter, sommige patiënt kenmerken zijn beschreven als negatieve voorspellers voor tevredenheid. Psychopathologische aandoeningen zoals Body Dysmorphic Disorder (BDD) en persoonlijkheidsstoornissen zijn in het verleden als zodanig geïdentificeerd. Het belang van psychosociale factoren en culturele verschillen zijn een stuk moeilijker te duiden en de chirurg gebruikt tot op heden alleen de klinische presentatie en een onderbuikgevoel om deze risicofactoren in te schatten.

In **hoofdstuk 2** werden aan de hand van een systematische review de voorspellers onderzocht die in de literatuur zijn beschreven als negatieve voorspellers voor tevredenheid na cosmetische aangezichtschirurgie. Daarnaast werd gezocht naar een korte, valide vragenlijst die preoperatief kan worden afgenomen om op deze voorspellers te testen. Zevenentwintig artikelen zijn geanalyseerd, waarin elf prospectieve studies, twee retrospectieve studies, één case studie, acht reviews en vijf expert opinions werden beschreven. De systematische review van deze studies heeft de volgende zeven mogelijke negatieve voorspellers opgeleverd: *mannelijk geslacht, jonge leeftijd, onrealistische verwachtingen ten aanzien van het chirurgische resultaat, onrealistische verwachtingen ten aanzien van het dagelijks leven, minimale afwijkingen, narcistische persoonlijkheid en obsessieve persoonlijkheid*. Een korte, passende vragenlijst om deze factoren preoperatief te meten werd in de literatuur niet gevonden. Om deze reden werd een volgende studie gestart, beschreven in **hoofdstuk 5**, waarin een vragenlijst werd ontwikkeld die deze factoren op een makkelijke en snelle manier kan aantonen.

In **hoofdstuk 3** en **4** is bekeken wat de invloed is van verschillende psychologische aspecten op de uitkomst van cosmetische chirurgie. Zowel patiënten als aangezichtschirurgen profiteren ervan om dit verband te kennen, en resultaten beter te kunnen inschatten. In een prospectieve studie beschreven in **hoofdstuk 3** werd het effect van preoperatief zelfvertrouwen op tevredenheid en postoperatief profijt geanalyseerd bij neuscorrectie patiënten. Deze patiënten ondergingen over het algemeen een neuscorrectie vanwege een combinatie van cosmetische en functionele problemen. Voor de operatie werden patiënten gevraagd twee vragenlijsten in te vullen, de Derriford Appearance Scale (DAS59) waarin (hinder van) verminderd zelfvertrouwen wordt gemeten, en de Rhinoplasty Outcome Evaluation (ROE), waarin de tevredenheid met de neus wordt vastgesteld. Drie maanden na de operatie werden patiënten gevraagd opnieuw de ROE in te vullen en daarnaast de Glasgow Benefit Inventory (GBI) welke kijkt naar het profijt wat patiënten hebben van een operatie in het dagelijks leven. In vergelijking met de normale populatie hebben neuscorrectie patiënten significant meer hinder van uiterlijk zelfbewustzijn. Patiënten waren wel significant meer tevreden met hun neus na de operatie. Het hebben van minder zelfvertrouwen preoperatief was gecorreleerd met een hogere mate van profijt in het dagelijks leven postoperatief en

een grotere verbetering van de tevredenheid met de neus. Gebaseerd op de resultaten van deze studie kunnen we concluderen dat patiënten die verminderd zelfvertrouwen hebben voor een neuscorrectie, zelfs meer profijt hebben in hun dagelijks leven van een succesvolle procedure. In deze studie lijken mannen iets minder profijt te ondervinden van de operatie dan vrouwen, ondanks dat mannen wel aangeven net zo tevreden te zijn met het resultaat.

Een andere cosmetische operatie waar naar gekeken is in **hoofdstuk 4** van dit proefschrift staat bekend als de meest frequent uitgevoerde cosmetische ingreep wereldwijd. Blefarochalasis (hangende bovenoogleden) is een aandoening waar veel mensen last van hebben, niet alleen qua cosmetiek, maar ook visueel. Boven ooglidcorrecties zijn daarom erg populair en het wordt beschouwd als een kleine, makkelijk uitvoerbare ingreep welke goed geaccepteerd wordt door de patiënt. In **hoofdstuk 4.1** wordt een prospectieve studie beschreven welke de uitkomsten analyseert bij patiënten die een bovenooglidcorrectie ondergaan. Hierin werd gekeken naar tevredenheid en kwaliteit van leven, maar ook naar een bruikbare vragenlijst voor deze patiëntencategorie. Aan bovenooglidcorrectie patiënten werd gevraagd om zowel voor als 3-6 maanden na de operatie verschillende vragenlijsten in te vullen. Pre- en postoperatief werden de Blepharoplasty Outcome Evaluation (BOE) en de DAS59 gebruikt. Verschillende Visual Analogue Scales (VAS) werden voor en na de operatie gebruikt om visuele beperkingen en cosmetische bezwaren vast te leggen. De GBI werd na de operatie gebruikt om profijt in het dagelijks leven te meten. Zesendertig patiënten met een gemiddelde leeftijd van 55 jaar oud voltooiden alle vragenlijsten. Zij toonden een significante verbetering in tevredenheid met hun oogleden. Ook gaven patiënten aan profijt te hebben van de ingreep in het dagelijks leven. Het uiterlijk zelfbewustzijn gemeten met de DAS59 verbeterde; echter, alleen de algemene zelfbewustzijn schaal van de DAS59 liet een verschil zien. De andere vier subschalen toonden dit niet en deze correleerden ook niet met de uitkomsten van de andere vragenlijsten in deze studie. Omdat slechts één van de vijf subschalen relevant lijkt in deze patiënten groep adviseren wij om niet de DAS59 te gebruiken in toekomstige studies met bovenooglidcorrectie patiënten. De BOE en de GBI kunnen wel inzicht verschaffen in de functionele, cosmetische en psychologische uitkomsten van een bovenooglidcorrectie en zijn kort en snel in gebruik. Deze studie heeft aangetoond dat een goed uitgevoerde bovenooglidcorrectie kan resulteren in een grote vooruitgang in tevredenheid met de oogleden, uiterlijk zelfbewustzijn en profijt in het dagelijks leven van de patiënt.

De prevalentie van BDD is nooit eerder onderzocht onder bovenooglidcorrectie patiënten. In **hoofdstuk 4.2**, wordt een prospectieve studie beschreven waarin de prevalentie van BDD onder bovenooglidcorrectie patiënten werd geanalyseerd, in combinatie met de invloed van BDD symptomen op patiënt tevredenheid, beperkingen in het dagelijks leven, uiterlijk zelfbewustzijn en profijt van de ingreep. BDD is berucht in de cosmetische chirurgie als een mentale aandoening welke is gerelateerd aan slechte postoperatieve tevredenheid. De prevalentie van BDD onder neuscorrectie patiënten is in verschillende studies beschreven en ligt tussen de 20-33%. Onder de normale populatie is deze prevalentie zo'n 1-7%. Een bove-

nooglidcorrectie wordt over het algemeen gezien als een kleine ingreep bij oudere patiënten met als doel wat verjonging van het uiterlijk. Daarom is de hypothese dat BDD minder voorkomt in deze groep in vergelijking met patiënten die andere cosmetische ingrepen ondergaan, zoals neuscorrectie patiënten.

Symptomen van BDD zijn gemeten middels de Body Dysmorphic Disorder Questionnaire – Aesthetic Version (BDDQ-AS) en de Body Dysmorphic Disorder Yale Brown Obsessive Compulsive Scale (BDD Y-BOCS). Daarnaast werden patiënten gevraagd om de BOE, DAS59, Sheehan Disability Scale (SDS) en GBI in te vullen rondom de operatie om de subjectieve uitkomst van de operatie te meten. Vijfentwintig procent van de studiegroep scoorde positief voor BDD op de BDDQ-AS. De resultaten van de BDD Y-BOCS lieten echter een veel lagere prevalentie van 5.5% zien. Gebaseerd op de beschikbare literatuur met betrekking op de BDDQ-AS, lijkt de gemeten prevalentie op deze schaal waarschijnlijk overschat. De BDD Y-BOCS lijkt een betere inschatting te geven van de werkelijke BDD prevalentie. Daarom adviseren wij de BDD Y-BOCS te gebruiken in plaats van de BDDQ-AS in toekomstige studies over dit onderwerp. Hoe dan ook spreken deze resultaten wel onze hypothese tegen dat BDD minder vaak voorkomt bij bovenooglidcorrectie patiënten. De studies over BDD bij neuscorrectie patiënten gebruiken namelijk veelal dezelfde vragenlijsten.

Patiënten met BDD symptomen zijn voorafgaand aan de operatie significant minder tevreden met hun ogen en hebben meer hinder van zelfbewustzijn dan patiënten zonder symptomen van BDD. Na de operatie is er echter geen verschil meer te meten in tevredenheid en zelfbewustzijn tussen deze twee groepen. Patiënten met BDD symptomen houden echter wel meer beperkingen in het dagelijks leven als gevolg van hun afwijking zowel voor als na de operatie. Hieruit blijkt dus dat alhoewel BDD bijna net zo vaak lijkt voor te komen bij bovenooglidcorrectie patiënten, er bij geselecteerde patiënten wel een goede uitkomst bereikt kan worden na de operatie.

Zoals boven beschreven was er behoefte aan een vragenlijst waarmee de zeven negatieve voorspellers voor tevredenheid na cosmetische chirurgie kunnen worden getest. Deze voorspellers zijn: *mannelijk geslacht, jonge leeftijd, onrealistische verwachtingen ten aanzien van het chirurgische resultaat, onrealistische verwachtingen ten aanzien van het dagelijks leven, minimale afwijkingen, narcistische persoonlijkheid en obsessieve persoonlijkheid.*

Het laatste hoofdstuk van dit proefschrift introduceert de Radboudumc Inventory on Negative Outcome in facial cosmetic surgery (RINO), om deze voorspellers te meten. Het belangrijkste doel van **hoofdstuk 5** was de validatie van dit nieuw ontwikkelde instrument met betrekking tot haalbaarheid en betrouwbaarheid bij patiënten die cosmetische chirurgie ondergaan. Er is een pilot studie uitgevoerd waarbij 31 neuscorrectie patiënten werden gevraagd om mee te doen. Zij hebben preoperatief de RINO en de ROE ingevuld om niet alleen de zeven factoren maar ook tevredenheid met de neus te meten. Postoperatief hebben

zij nogmaals de ROE ingevuld, samen met de GBI, om profijt van de operatie te meten. Haalbaarheid en betrouwbaarheid van de RINO was het eerste doel van deze pilot studie, maar ook preliminaire uitkomsten zijn bekeken. De RINO had een hoge respons van 67%, er werden geen vragen overgeslagen en de complete invultijd was gemiddeld 5 minuten. Dit maakt de RINO een zeer goed haalbare en praktische vragenlijst. De RINO had een Cronbach's alpha van 0.81 wat duidt op een zeer goede interne consistentie van de vragenlijst. De vragenlijst is als digitale vragenlijst te gebruiken in neuscorrectie patiënten, waardoor het gemakkelijk is in te passen in de dagelijkse praktijk. Nu de vragenlijst haalbaar is bevonden en een goede interne consistentie heeft kunnen volgende stappen worden gezet in toekomstige studies, waarbij in een grotere steekproef moet worden gekeken naar validiteit. Op deze manier zal duidelijk worden of het onbetrouwbare onderbuikgevoel van de chirurg kan worden omgezet naar een objectief meetbare score waarmee de postoperatieve tevredenheid kan worden voorspeld. Om op deze manier in de toekomst, postoperatieve ontevredenheid na cosmetische chirurgie te kunnen voorkomen.